

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Національний університет оборони України
імені Івана Черняховського

Навчально-науковий центр фізичної підготовки
та спортивно-оздоровчих технологій

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-методичної конференції
13-14 грудня 2016 року

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ ТА ПРИВЕДЕННЯ ЇЇ ДО СУМІСНОСТІ ЗІ СТАНДАРТАМИ АРМІЙ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО

Київ – 2016

ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ		
<i>I. O. Овчарук, K. M. Сидорченко</i>		46
ПРОМІЖНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ЩОДО ВПРОВАДЖЕННЯ БОЙОВОЇ АРМІЙСЬКОЇ СИСТЕМИ (БАРС) У ВІЙСЬКОВІЙ АКАДЕМІЇ		
<i>I. I. Павелко, I. Ф. Бєловодов</i>		48
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ОСОБОВОГО СКЛАДУ В УМОВАХ НЕСЕННЯ БОЙОВОГО ЧЕРГУВАННЯ		
<i>F. I. Попов, O. K. Одінасє, O. V. Сіянко</i>		52
СХЕМА ТРЕНУВАНЬ ВЕСТИБУЛЯРНОГО АПАРАТУ ПРИ ВЕСТИБУЛЯРНИХ РОЗЛАДАХ У ЛЬОТНОГО СКЛАДУ		
<i>A. В. Матросова</i>		55
НЕОБХІДНІСТЬ ПРАКТИКО-ТЕОРЕТИЧНОГО РЕФОРМУВАННЯ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НА ОСНОВІ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ ПРОВІДНИХ ЗАРУБІЖНИХ ДЕРЖАВ		
<i>B. В. Ванденко</i>		58
ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕДОВОГО ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЙ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ ПРОВІДНИХ КРАЇН СВІТУ		
<i>C. C. Федак, C. O. Правдюк</i>		63
ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УМОВАХ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ		
<i>B. I. Кондратюк, L. В. Бондарь</i>		66
ПРИВЕДЕННЯ ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ З ДИСЦИПЛІНИ "ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА І СПОРТ" ДО СУМІСНОСТІ ЗІ СТАНДАРТАМИ АРМІЙ КРАЇН- ЧЛЕНІВ НАТО		
<i>O. D. Корнієнко, Ю. В. Муштатов, C. F. Костів</i>		70
ПІДВИЩЕННЯ ПРИКЛАДНОСТІ ОДИН З ОСНОВНИХ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОГРАМ З ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ		
<i>Є. О. Куліков</i>		72
СПЕЦИФІКА ФІЗИЧНОГО ВДОСКОНАЛЕННЯ ЛЬОТНОГО СКЛАДУ БРИГАДИ ТАКТИЧНОЇ АВІАЦІЇ ПІД ЧАС ОСОБЛИВОГО ПЕРІОДУ ФУНКЦІОНУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СІЛ УКРАЇНИ		
<i>V. П. Леонтьєв, O. В. Корчомний</i>		75
РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ І СПОРТИВНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ СЛУХАЧІВ АКАДЕМІЇ У ВИКОНАННІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ ЗАВДАНЬ		

В. І. Кондратюк, старший викладач кафедри фізичного виховання, спеціальної підготовки і спорту Харківського національного університету Повітряних Сил імені І. Кожедуба

Л. В. Бондарь, викладач кафедри фізичного виховання Харківського національного економічного університету імені С. Кузнеця

ПРИВЕДЕННЯ ДІАГНОСТУВАННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВІЙСЬКОВИХ ФАХІВЦІВ З ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ, СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА І СПОРТ» ДО СУМІСНОСТІ ЗІ СТАНДАРТАМИ АРМІЙ КРАЇН-ЧЛЕНИВ НАТО

Наявність протиріч між вимогами стандартів армій країн-членів НАТО і державних стандартів вищої військової освіти щодо професійної підготовки офіцера і традиційними формами і засобами діагностування рівня якості підготовки військових фахівців висуває необхідність поглибленого й докорінного вдосконалення засобів діагностування, що є провідною ланкою, яка забезпечує неперервність процесу виховання, освіти й управління професійною підготовкою майбутніх офіцерів Збройних Сил України.

Питання освітньо-професійної підготовки і діагностування її рівня були предметом дослідження у працях А.М. Алексюка, Ю.К. Бабанського, В.П. Беспалька, В.І. Лозової, В.О. Сластионіна та ін. В останні роки проблеми діагностичного контролю і застосування тестів були предметом дисертаційних досліджень (Безверха В.С., Бочарікова В.М., Лузік Е.В., Масалітіна О.С., Шиян Н.І. та ін.). Недостатнє наукове і методичне забезпечення проблеми і налагальна потреба в розробці нового покоління нормативної і навчально-методичної документації ВВНЗ в умовах приведення діагностування рівня підготовки військових фахівців з дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» до сумісності зі стандартами армій країн-членів НАТО зумовили вибір теми дослідження.

Для встановлення відповідності рівня сформованості особистісних і професійних якостей військового фахівця, що навчається, вимогам, визначенним в професійному стандарті та освітній програмі підготовки в арміях країн-членів НАТО, застосовуються засоби діагностики і прогнозування, що для оперативності оцінки представлені в мобільних додатках для планшетів і телефонів [8, 9]. Світова практика свідчить, що найбільш коректними та об'єктивніми засобами діагностики і прогнозування якості підготовки військових фахівців є комплексні кваліфікаційні завдання (професійні тести) та контрольні завдання (педагогічні тести) [2, 4, 6, 7].

У навчальній програмі з дисципліни передбачається поточний, модульний і підсумковий контроль успішності та якості підготовки курсантів (слушачів) [3].

Для оцінки спеціальних знань використовувались тестові завдання закритої форми, які розрізнялися за принципом побудови відповіді на альтернативні (з двома варіантами організації відповіді типу «так – ні»; «правильно – неправильно» тощо), з множинним вибором (на принципи: класифікації, кумуляції, цикличності, подвійної альтернативи або на сполучення принципів), на відновлення відповідності частин (на відповідність; порівняння і протиставлення; визначення причинної залежності та з множинними відповідями «правильно-неправильно») і на відтворення послідовності.

Для тестування на підрівні знайомств ознайомчо-орієнтовного рівня сформованості знань найбільш придатними виявилися тести на відповідність і тести, які потребували тільки простого згадування: на доповнення, альтернативні тощо; на підрівні репродукції – тести на відповідність, альтернативні, на встановлення послідовності, тести множинного вибору, тести-есе; на обох підрівнях понятійно-аналітичного рівня – до вище перелічених було додано тести на порівняння і протиставлення, на причинну залежність, за винятком тестів на просте доповнення та альтернативних, а також прості ситуаційні тести; а на обох підрівнях продуктивно-синтетичного рівня – військова-спеціальна гра.

Для оцінки управлінських, організаторських і командно-методичних умінь використовувались методичні завдання відповідно курсу проходження програми навчання.

Забезпечення уніфікованих умов тестових випробувань передбачає інформаційну та психологічну підготовку курсантів, дотримання правил секретності при розмеженні варіантів тестів, зберігання та використання їх, уніфікацію умов та методик обробки результатів тестування [1].

Для оцінки рівня фізичної підготовленості використовуються раніше вивчені фізичні вправи. Відповідно до Наступови ТНФП-2014 [1] всі, нормативи з фізичної підготовки, що мають чисельне вираження в секундах, метрах, кількості повторень, оцінюються за таблицями з 50-балльної шкалою (в зарубіжних арміях 100-балльної). При цьому позитивну оцінку можна отримати при досягненні мінімального порогу балів у виконанні кожної вправи, що оцінюється.

Для визначення рівня спеціальної фізичної підготовленості застосовується стандарт фізичної підготовки [5].

При оцінці рівня фізичного стану визначається кількість позитивних або негативних змін в показниках військовослужбовців. Дані показники реєструються за підсумками перевірок фізичної підготовленості військовослужбовців, а також за наслідками медичних обстежень і оцінки фізичного розвитку і функціонального стану їх організму. Медичне обстеження і оцінках фізичного розвитку і функціонального стану організму

військовослужбовців здійснюються сильно з фахівцями військово- медичної служби.

При визначенні змін в показниках фізичного стану курсантів враховуються: підвищення (зниження) загальної оцінки фізичної підготовленості не менше чим на 15 балів; підвищення (зниження) оцінки за виконання будь-якої контрольної вправи не менше чим на 4 бала (висновок про поліпшення фізичного стану робиться за умови збереження результатів в інших вправах); перехід з однієї групи здоров'я в іншу, вищу (низьку); зміна висновку про рівень фізичного розвитку у бік поліпшення (погрішення).

Військовослужбовці, що мали відмінний початковий фізичний стан і що зберегли його на колишньому рівні, включаються в число особового складу, що поліпшив свої показники по фізичній підготовці.

Підсумковий контроль засвоєння блоків змістових модулів відбувається по завершенню вивчення блоку відповідних змістових модулів шляхом тестування у формі екзамену чи диференційованого залику визначеного навчальним планом в терміни, передбачені графіком навчального процесу, притому враховуються бали, які отримані у процесі навчання за накопиченням. Виконання практичних вправ у процесі засвоєння програми навчання є обов'язковою умовою допуску до підсумкового контролю засвоєння блоків змістових модулів. Оцінка фізичної підготовленості проводиться на день прийому залику.

Проведене дослідження дає можливість на якісно новому рівні вирішувати питання діагностування рівня підготовки військових фахівців в умовах приведення діагностування рівня підготовки військових фахівців з дисципліни "Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт" до сумісності зі стандартами армій країн-членів НАТО.

Водночас подальшого дослідження потребують як умови, так і методики, засоби діагностування рівня підготовки військових фахівців у ході державної атестації випускників.

Література

1. «Тимчасова Настанова з фізичної підготовки у Збройних Силах України» (ТНФП-2014) затв. Наказом Начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 11.02.2014 р. № 35.
2. Воловник В.С. Діагностування рівня підготовки військових фахівців // Наука і освіта: Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України. – Одеса, 2002. - №1. – С. 87 – 90.
3. Програма навчальної дисципліни «Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт» для курсантів напряму підготовки: 6.160101 «Військове управління (Повітряні Сили)» Харків. [затверджено вченої радою ХНУПС ім. І. Кожедуба 27.08.2016] / Вид. ХНУПС ім. І. Кожедуба, 2016. – 78 с.
4. Ройлян В.О., Воловник В.С. Тестовий контроль як метод підвищення якості підготовки випускників ВВНЗ // Матеріали наук.-практ. конф.

"Проблеми підвищення якості підготовки випускників інституту та шляхи їх вирішення". – Одеса, МОУ ОІСВ, 2000. – С. 77 - 85.

5. Стандарт фізичної підготовки СТП 12.035.15.10(13-17,25-37,39,45).4.01.
6. Удовиня О.Ф. Педагогічні основи прогнозування підготовки військових фахівців в умовах вищих навчальних закладів. Дис. канд. пед. наук: 13.00.04. – К., 2001. – 191 с.
7. Хорев І.О. Педагогічні основи підвищення ефективності військової підготовки студентів у вищих закладах освіти: Автореф. дис... канд.. пед. наук: 20.02.02. / Київський військовий гуманітарний ін-т. – К., 1998. – 19 с.
8. U.S. Army Soldier physical readiness is acquired through the challenge of a precise, progressive, and integrated physical training program. [Електронний ресурс] / Режим доступу:<https://play.google.com/store/apps/>
9. U.S Army Field Manual 7-22 Army Physical Readiness Training. 9/20/2016. Picture. fm7-22.pdf. File Size: 23905 kb. File Type: pdf. [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://quizlet.com/>